

Utrikesdepartementet

Enheten för internationell handelspolitik och EU:s
inre marknad

Rådet för utrikes frågor (handel) den 25 november 2022

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. WTO-reform och förberedelser inför MC13

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Bistånds- och utrikeshandelsminister Johan Forssell

Förslagets innehåll: EU-kommissionen kommer ge en lägesuppdatering om arbetet inom WTO samt informera om förberedelserna inför WTO:s trettonde ministerkonferens (MC13), som planeras hållas i slutet av 2023.

WTO:s tolfte ministerkonferens (MC12) ägde rum i Genève den 12–16 juni, nästan fem år efter det senaste mötet i Buenos Aires i december 2017. WTO har länge påverkats av bristande framsteg och ett polariserat förhandlingsklimat. Kriget i Ukraina innebar ytterligare försvårade omständigheter för den multilaterala organisationen, som bygger på konsensusbeslut mellan sina 164 medlemmar.

Slutöverenskommelsen från MC12 består bland annat av en uppgörelse om WTO:s svar på pandemin, med mer lättanvända undantag från immaterialrättsregler för vaccintillverkning, och en deklaration om handel och hälsa. Vidare slöts en överenskommelse om förbud mot vissa skadliga fiskesubventioner, efter 21 års förhandlingar. Från MC12 kom även en ministerdeklaration om livsmedelsförsörjning, som likt deklarationen om handel

och hälsa understryker vikten av fria varuflöden för livsmedel, utan export- och importrestriktioner. Därutöver beslutades det om ett särskilt förbud mot exportrestriktioner på livsmedel vid upphandlingar som görs av FN:s livsmedelsprogram. WTO-medlemmarna enades även om en ny process för att förhandla en WTO-reform, inklusive tvistlösningsorganet, samt en sedvanlig förlängning av det s.k. e-handelsmoratoriet, vilket innebär ett tidsbegränsat förbud mot att införa tullar på elektroniska överföringar.

Resultatet var en viktig framgång för WTO som organisation och kan ses som en bekräftelse på att det internationella regelbaserade systemet för handel fungerar. Arbetet med att genomföra besluten och förbereda inför MC13 har påbörjats. Till frågorna som kommer att behöva hanteras först hör ett eventuellt utvidgat undantag från immaterialrättsregler för diagnostik och behandlingar av covid-19, samt WTO-reformen, med särskild fokus på att tvistlösningsorganet. Eftersom jordbruksfrågorna inte kom med i slutresultatet från MC12, kommer även dessa att vara ett troligt fokus under nästa ministerkonferens.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen vill främja en fri, hållbar och regelbaserad världshandel, inte minst genom överenskommelser och initiativ som möjliggör export, import och investeringsflöden.

Det multilaterala regelbaserade handelssystemet skapar, främst genom WTO, förutsägbarhet och lika och rättvisa villkor för alla länder. WTO bör ges en central roll i utformningen av de globala lösningar som den ekonomiska återhämtningen efter pandemin kräver och som svarar mot dagens behov och utmaningar. Regeringen anser att det är viktigt att EU fortsätter visa ledarskap och arbetar vidare för nödvändiga reformer av WTO och genomförandet av besluten som togs vid ministermötet. Regeringen stödjer vidare EU-kommissionens arbete med att återupprätta WTO:s tvistlösningsmekanism i två steg för att hantera handelskonflikter.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Tidigare statssekreterare Nilsson informerade Näringsutskottet den 2 juni 2022 och tidigare statsrådet Hallberg samrådde med EU-nämnden den 10 juni 2022 om WTO inför rådet för utrikesfrågor (handel) den 12 juni 2022.

Faktapromemoria: Nej

4. Handelsrelationen EU-USA

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Bistånds- och utrikeshandelsminister Johan Forssell

Förslagets innehåll: Rådet väntas diskutera den senaste utvecklingen i den transatlantiska handelsrelationen.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen kommer under mötet i rådet för utrikesfrågor (handel) den 25 november att verka för att EU ska driva en ambitiös och framåtblickande linje i förhållande till den amerikanska administrationen för att på bästa sätt värna ett öppet transatlantiskt handels- och investeringsklimat.

Regeringen avser verka för framsteg inom det handelsteknologiska rådet (*Trade and Technology Council, TTC*) som har sitt tredje ministermöte i december. Inom ramen för TTC avser regeringen bland annat verka för att EU ska fördjupa samarbetet med USA för att främja grön omställning, social dialog, ökat amerikanskt engagemang i WTO samt arbetet med att ta fram gemensamma standarder för nya teknologier.

Regeringen kommer under mötet även att verka för att EU:s egna handelspolitiska instrument inte ger upphov till ytterligare orosmoment i den transatlantiska relationen samt för en konstruktiv dialog mellan EU-kommissionen och USA om *Inflation Reduction Act*.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Tidigare statssekreterare Nilsson informerade Näringsutskottet den 19 maj 2022 och tidigare statsrådet Hallberg samrådde med EU-nämnden den 25 maj 2022 om handelsrelationen EU-USA inför möte i rådet för utrikesfrågor (handel) den 3 juni.

Faktapromemoria: En ny EU-USA agenda för global förändring (2020/21:FPM58)

5. Handelsstöd till Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Bistånds- och utrikeshandelsminister Johan Forssell

Förslagets innehåll: Rådet väntas diskutera det handelsrelaterade stöd till Ukraina som EU infört sedan Rysslands provocerade militära aggression mot Ukraina. I maj 2022 tog EU beslut om att tillfälligt ta bort alla import- och antidumpningstullar från Ukraina under ett år från juni 2022. En aktuell fråga är om beslutet ska förlängas. Samtidigt pågår arbete om handelslättnader inom ramen för det associeringsavtal mellan Ukraina och EU som reglerar parternas handelsrelation.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att det är angeläget att EU fortsätter att stödja Ukraina politiskt, ekonomiskt, humanitärt och militärt. Sverige har även varit pådrivande för beslutet om att tillfälligt ta bort alla import- och antidumpningstullar från Ukraina. Regeringen kommer under mötet i rådet för utrikesfrågor (handel) den 25 november att verka för att EU gör vad man kan för att stödja Ukraina genom handelspolitik och handelsförenkling, såväl vad gäller tillfälliga lättnader som fortsatt arbete inom ramen för existerande avtal.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Tillfälliga tulllättnader mot Ukraina togs upp som en beslutspunkt på rådet för utrikesfrågor (handel) den 3 juni 2022. På EU-nämndens sammanträde 25 maj 2022 (2021/22:41) inför rådet om utrikes frågor kommenterade tidigare statsrådet Anna Hallberg de handelspolitiska effekterna av kriget i Ukraina.

Faktapromemoria: Nej